

پژوهش محوری در روش‌های تحقیق

با نگرشی بر تجاری‌سازی ایده‌ها

..... دکترا امیر محمودزاده

..... دکتر محمد مهدی مظاهری

..... سمیه سادات شاهزیدی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه: محمودزاده، امیر، ۱۳۵۵-

عنوان و نام پدیدآور: پژوهش محوری در روش های تحقیق با نگرشی بر تجاری سازی ایده ها/
تالیف: سمیه سادات ساهریدی، امیر محمودزاده، محمد مهدی مظاهری، ویرایش: سید محمد نظام الدین
مشخصات نشر: صفهان، پارس ضیا، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۱۰۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۷-۰۴-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: کارآفرینی -- تحقیق -- روش شناسی

موضوع: کسب و کار -- تحقیق -- روش شناسی

موضوع: تحقیق -- روش شناسی

شناسه افزوده: مظاهری، محمد مهدی، ۱۳۲۹

شناسه افزوده: شاه زیدی، سمیه سادات، ۱۳۵۸

شناسه افزوده: نظام الدین، سید محمد، ۱۳۳۷، ویراستار

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۲۳۲۹/ش ۶۱۵HB

رده بندی دیویی: ۳۳۸/۰۴۰۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۷۲۰۳۰

شناسنامه کتاب

نام کتاب: پژوهش محوری در روش های تحقیق با نگرشی بر تجاری سازی ایده ها

تالیف: دکتر امیر محمودزاده، دکتر محمد مهدی، مظاهری سمیه سادات شاهزیدی

ویرایش: سید محمد نظام الدین

طرح جلد: گرافیک گویا

صفحه آرائی: ملیحه نیکونژاد

ناشر: انتشارات پارس ضیا

مدیر تولید: پژوهشگاه مهندسی بحران های طبیعی و پدافند غیرعامل شاخص پژوه

آماده سازی و نظارت بر چاپ: دفتر خدمات کتاب و نشر ۳۱۱-۲۲۰۴۷۲۴

نوبت چاپ: چاپ اول/ ۱۳۹۱/ ۱۰۰۰ نسخه/ رقعی/ ۱۰۰ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۷-۰۴-۷ ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۷-۰۴-۷ ISBN

چاپ جلد: ملت چاپ متن: ترنج صحافی: پیمان لیتوگرافی: پارسا

فهرست مطالب

پیشگفتار

فصل اول: کلیات و مفاهیم تحقیق

۱۱.....	مقدمه
۱۲.....	زمینه نظری تحقیق در انسان
۱۳.....	علم
۱۴.....	- علم به معنای عام
۱۴.....	- مفهوم علم به معنای خاص
۱۴.....	تعریف قانون علمی
۱۵.....	مشخصات قانون علمی
۱۶.....	تعریف تحقیق
۱۷.....	تحقیق علمی و شرایط آن
۱۹.....	فلسفه‌ی تحقیق علمی
۱۹.....	هدف تحقیق علمی
۱۹.....	ویژگی‌ها و قواعد تحقیق علمی
۲۱.....	پیش نیازهای تحقیق علمی
۲۲.....	فرآیند تحقیق علمی
۲۲.....	مرحله اول: انتخاب، تحلیل و تبیین مساله‌ی تحقیق
۲۲.....	مرحله دوم: گزینش، طراحی و تشریح روشهای کار
۲۳.....	مرحله سوم: گردآوری اطلاعات و داده‌ها
۲۳.....	مرحله چهارم: طبقه‌بندی و تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها
۲۳.....	مرحله پنجم: تدوین گزارش تحقیق
۲۳.....	انواع تحقیقات علمی
۲۳.....	تحقیقات علمی براساس هدف
۲۳.....	الف) تحقیقات بنیادی
۲۴.....	انواع تحقیقات بنیادی
۲۴.....	- تحقیقات بنیادی تجربی
۲۵.....	- تحقیقات بنیادی نظری

۲۶	ب) تحقیقات کاربردی.....
۲۶	ج) تحقیقات عملی یا توسعه تجربی.....
۲۷	مقایسه تحقیقات بنیادی و کاربردی و رابطه آنها.....
۲۹	تحقیقات علمی براساس ماهیت و روش.....
۲۹	الف) تحقیقات تاریخی.....
۳۰	ب) تحقیقات توصیفی.....
۳۰	ج) تحقیقات همبستگی.....
۳۱	د) تحقیقات تجربی.....
۳۱	ه) تحقیقات علی یا پس رویدادی.....

فصل دوم: کسب و کار، کارآفرینی و پژوهش

۳۴	کار و کارآفرینی با نگرش تجاری سازی ایده ها.....
۳۷	نقش و روش یک محقق در مطالعات پژوهش محور.....
۳۸	ماهیت تحقیقات پژوهش محور با توجه به ایده های خلاق.....
۳۹	روش و سبک مطالعات پژوهش محور با توجه به ایده های خلاق.....
۴۰	سبک یک دانش:.....
۴۱	سبک دو دانش:.....
۴۲	سبک سه دانش:.....
۴۲	کدام مسائل کلیدی در روش تحقیق پژوهش محور باید توسط پژوهشگر درک شود ؟.....
۴۲	مرحله اول:.....
۴۲	تدوین موضوع تحقیق.....
۴۲	بررسی انتقادی منابع موجود.....
۴۳	مرحله دوم:.....
۴۳	تأثیر پژوهشگر بر روی نتایج تحقیق.....
۴۳	مرحله سوم:.....
۴۳	نوع پژوهش.....
۴۵	مطالعات پژوهش محور با توجه به ایده های خلاق در طرح کسب و کار.....
۴۶	۱. فواید نوشتن طرح کسب و کار.....
۴۷	۲. دلایل نوشتن طرح کسب و کار.....
۴۷	۳. محتوای طرح.....
۴۸	۴. اجزای طرح کسب و کار به منظور هدف و هدف گذاری.....
۵۰	قالب و ساختار طرح.....

تعریف مدل کسب و کار و ساختار آن.....	۵۱
- راهبرد اصلی.....	۵۲
- منابع راهبردی.....	۵۲
- ارتباط مشتریان.....	۵۲
- شبکه ارزش.....	۵۳
بازاریابی.....	۵۳
شناسایی و طبقه بندی اهداف پژوهشگر.....	۵۳
پژوهش بر مبنای آینده محوری.....	۵۵
فصل سوم: طرح تحقیق و نحوه نگارش آن	
طرح تحقیق یا پروپوزال چیست؟.....	۵۷
ضرورت تهیه و نگارش طرح تحقیق.....	۵۸
خط مشی.....	۵۸
برنامه.....	۵۸
مخارج.....	۵۸
محتوای یک طرح تحقیق.....	۵۹
بیان مسأله تحقیق.....	۶۹
نحوه بیان مسأله تحقیق و نگارش آن.....	۶۹
روش نگارش و ارزیابی مسأله تحقیق.....	۷۰
سوالات تحقیق.....	۷۱
فرضیات تحقیق.....	۷۱
خصوصیات فرضیه.....	۷۲
اهداف تحقیق.....	۷۲
اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۷۳
پیشینه ی تحقیق.....	۷۳
روش تحقیق.....	۷۴
مراحل اجرا و زمان بندی تحقیق.....	۷۴
فصل چهارم: آن چه یک دانشجوی دکتری در تهیه طرح تحقیق و پایان نامه باید بداند؟	
روش های انتخاب عنوان.....	۷۷
- استفاده از تجارب و آموخته های دیگران :.....	۷۸
- مطالعه ی پایان نامه های مختلف در زمینه ی رشته ی مورد نظر.....	۷۸
- مطالعه متون و مجلات تخصصی.....	۷۸

۷۹.....	- دولت، دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی خصوصی
۸۰.....	- استفاده از اینترنت
۸۱.....	مهمترین شرایط برای انتخاب موضوع
۸۳.....	خصوصیات یک عنوان خوب برای پایان نامه
۸۶.....	انتخاب استاد راهنما
۸۶.....	استاد مشاور
۸۷.....	مرحله اول و شروع رساله‌ی دکتری
۸۸.....	۱- درک موضوع
۸۸.....	۲- نوشتن یک برنامه
۸۹.....	۳- نوشتن یک پیشینه‌ی کامل از مطلب مورد نظر
۹۰.....	۴- جلسه با استاد راهنما و مشاور و بررسی کار انجام شده و تأیید آن
۹۰.....	۵- توضیحات استاد راهنما و پروراندن موضوع
۹۱.....	۶- نوشتن گزارش
۹۱.....	۷- معین کردن متدلوژی و روش تحقیق
۹۲.....	۸- برداشت داده‌ها و اطلاعات
۹۳.....	۹- نتیجه‌گیری
۹۳.....	۱۰- ارائه سمینار
۹۳.....	مرحله‌ی دوم کار رساله دکتری
۹۵.....	واژه نامه
۹۸.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

فرآیند تحقیق نیازمند ترسیم صحیح مسیری است که پژوهشگر با درک آن بتواند تصویری از چشم انداز آینده را ترسیم کند. این امر نیازمند بستری مناسب است و طراحی این سیستم مستلزم تقویت روحیه پژوهش محوری، اجرای آموزش پژوهش محوری، طراحی آموزش بر پایه‌ی پژوهش، محیط و فضای مناسب جهت تحقیق و.... می‌باشد.

بدون تردید، ورود بسیاری از پژوهشگران در این راستا امید دست‌یابی به چنین آرمانی را دو چندان نموده و صد البته پرداختن به موضوعاتی که منجر به تولید، توسعه و ترویج علم شود ما را در این صحنه یاری خواهد داد و در تبیین این مسئله ارتباط بین تولید علم و فنون نوین برای رسیدن به اهداف، امری بسیار جدی به شمار می‌آید.

سابقه و پیشینه‌ی دانشمندان و محققان ایرانی و نقش آن‌ها در تولید علم در زمان گذشته و حال حکایت از هوشمندی و فراست فرزندان این مرز و بوم دارد و بر ماست که با تلاش جهادگرانه خود در حوزه‌های مختلف دانش آن منزلت گذشته را برای نسل فردا فراهم آوریم.

هدف از تدوین این کتاب تأمین بخشی از نیازهای دانشجویان به خصوص دانشجویان دکتری در روند تحقیق است. در این راستا دانشجویان به خصوص دانشجویان دکتری می‌توانند پژوهش خود را از ابتدا تا انتها به آسانی تطبیق داده و پیش ببرند. بیان این نکته ضروری است که این کتاب محتوی کلیاتی از روش تحقیق است و نه مجموعه‌ای از قاعده‌های جزئی برای حل مسائل خاص.

کتاب حاضر متناسب با اطلاعات و نقاط قوت و ضعف دانشجویان تهیه شده است و امید است که با توجه به ساده‌گویی و خلاصه‌گویی این مجموعه مورد توجه خوانندگان قرار گیرد.

امیر محمودزاده

سمیه سادات شاه‌زیدی

فصل اول

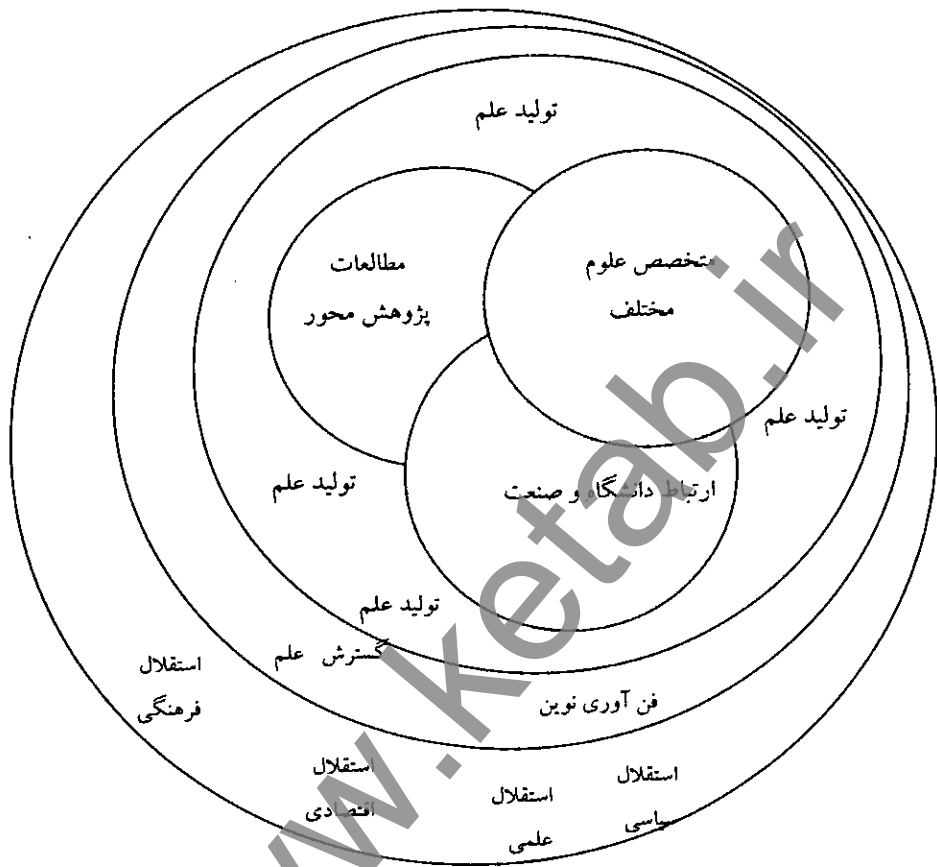
کلیات و مفاهیم تحقیق

مقدمه :

چشم انداز توسعه بر محور و ساختار علم بنا شده است. تحقیق و پژوهش به عنوان زیر مجموعه ای از نهاد علم، زیر بنای توسعه در عصر اطلاعات است و اساساً هر جامعه ای برای برنامه ریزی در سطح خرد و کلان و دستیابی به اقتصاد دانایی محور باید از ساماندهی و مدیریت کارآمد و اثر بخش امور پژوهشی بهره گیرد. نقش پژوهش در توسعه پایدار، چنان برجسته است که می توان آن را نیروی محرک توسعه در همه حوزه ها دانست. مدیران و سرآمدان پژوهشی می کوشند تا با بهره گیری از تمام ظرفیت های موجود با حمایت و تشویق محققین بستر مناسبی را برای بالندگی علمی و تحقیقاتی در حیطه پژوهش علوم فراهم نمایند و همچنین با بهره گیری از مستندات علمی، در جهت ارتقاء دانش گام های بلندی بردارند.

تمرکز بر پایه ی مطالعات پژوهش محور سعی دارد، رابطه ی بین متخصصین علوم مختلف، روابط بین دانشگاه های داخل و خارج کشور و ارتباط دانشگاه با صنعت را تقویت نماید و میان آن ها پل های ارتباطی قوی ایجاد نماید.

امید است در آینده با تمرکز بر پایه ی مطالعات پژوهش محور بتوان دانشگاه را به عنوان یک قطب تحقیقاتی در سطح کشور مطرح کرده و محیطی فراهم نمود که در آن متخصصین با فراغ خاطر به فعالیت های علمی خود بپردازند و همچنین این روش تحقیقاتی بتواند پیش گام در عرصه ی تولید و اشاعه علم و فناوری های نوین، در سطح کشور شناخته شود.

شکل (۱-۱) توسعه علم

زمینه نظری تحقیق در انسان

انسان میل دارد در مورد هر مسئله‌ای بداند. کنجکاوی انسان از کنجکاوی هر موجود زنده دیگری کامل‌تر و پایدارتر است. این کاوشگری به پیدایش علم منجر شده است. بنابراین می‌توان گفت از زمانی که انسان پای به جهان هستی گذاشت، علم و تحقیق نیز به وجود آمد و با رشد فکر بشر، علم تکامل یافت. با گذشت زمان و گسترش علم، همه علوم تخصصی شدند و محققان و دانشمندان عمیق‌تر به آن پرداختند. لذا این مساله باعث شد تا علم رفته